

گفتگو ویژه نامه
۹۴۳۳

بامحرم حرم از دنیا

بیتسرا اکرم صلی الله علیه و اله:

خوشا به حال کسی که توجه به عیوب خود، او را از توجه به عیوب دیگران باز دارد.

مسئله همراه با جوایز

۱۴ عدد کارت هدیه اعتباری سیصد هزار ریالی

فقط کیفیت گزینه صحیح در سوال مطلوبه فرم می

را دقیقاً طبق دستورالعمل مطلوبه به آدرس ما بپسند کنید

اهمیت حضور قلب در نماز چیست؟

عبودیت خدا چه آثار و برکاتی در

زندگی دنیایی ما دارد؟

آیا رسیدن به حضور قلب در نماز فقط دستگیر

حرفات مسرین علیهم السلام است؟

و ...

ماده مسیومه اثر استاد شهید مطهری - استناد معارف
۹۳ عضو قدرتمند نماز در دهه هفتم باکی و خلاق الهی - نشر آثار
پایگاه اطلاع و پندآموزان @shmu.ac.ir@quran.cel@شماره تماس ۲۲۷۷۲۲۸۲

مستقل کنید. به گونگی ای که خود را از بند مسلط ببینید. بدین خودش را می بیند که در اینجا مثلاً مشغول عبادت است و خودش در افق وسیعتری سیر می کند. باور کردن این مسائل برایمان سخت است. حق داریم. زیرا خیلی از این مراحل برت هستیم. ما همان قدم اول عبادت را طی نکرده ایم تا همان مقدار اثراتش را ببینیم. بعنوان مثال اگر واقعاً یک ماه مبارک رمضان به معنای واقعی روزه بگیریم یعنی ضمن پرهیز از محرّمات روزه مانند خوردن و آشامیدن، تمام تلاشتان را مصروف داریم که اقیبت نکنیم، فحش ندهیم و نشویم، لپو و لب نشویم، چشم به ناموس مردم خیره نکنیم، خیانت نکنیم، لغو نگویم و جز حرفی که مورد نیاز زندگی دنیا و آخرت ماست حرف دیگری نزنیم، قدم به طرف خیانت و ظلم برنداریم. در مقابل، این ماه را ماه اطعام و دلجوئی و محبت و احسان و خدمت قرار دهیم خواهیم دید در پایان ماه فرد دیگری شده ایم و به اولین اثرات عبادت که تسلط بر نفس است نائل خواهیم شد. اگر به این نتایج نرسیدیم بقیه اثرات عبادت را انکار کنیم. حتی می توانیم روی بدن خودتان اثر بگذاریم. اعجاز کنید، گرامت کنید. مثلاً می توانیم یک ساعت جلوی حرکت قلب خود را بگیریم ولی تسریع در جرات بالاتری هم هست که از سطح فکر و فهم ما خیلی بالاتر است و آن این است که انسانی فرائض عبودیت و بندگی خدا و نذکی به جایی برسد که در جهان هم نتواند تصرف کند یعنی نتواند به اذن خدا مثلاً یک کور مانع از او شفا دهد، یک بیمار را از راه روحی معالجه کند اما این مراحل از ما خیلی دور است. حضرت علی (ع) از آن بنده هایی بود که به این قدرت رسیده بود. در اینجا نکته ای را باید تذکر داد و آن اینکه این عبودیت که نتیجه اش تسلط است هیچگاه باعث غرور و منت و خودبینی نخواهد شد. ایناً خودبینی یا عبودیت سازگار نیست. آن بنده ای که برای ربوبیت، بندگی کند کارش به جایی نمی رسد. عبودیت جز نذکی و خاکستاری چیز دیگری نیست. حضرت علی (ع) می فرماید: «خداها این افتخار برای من پس که بنده تو باشم و این عزت و شرافت برای من پس که تو رب و خداوند گلر و پروردگار من باشی.» چه خوب می گوید ابوسعید خدری: آن کس که تو را شناخت جان را چه کند فرزند و عیال و خاندان را چه کند دیوانه کنی. (۱) هر دو جهالت بخشی دیوانه تو هر دو جهان را چه کند

(۱) یعنی او را شایسته و مجلوب خودت کنی

خواننده گرامی با رعایت به

اهمیت عبادت و تلقین بسیار مؤثر آن در سرنوشت انسان، بر آنیم طی چند شماره ویژه نامه مذهبی در پیش رو، به یکی از بزرگترین هدفه های موجود در این راه که موضوع "حضور قلب در نماز" و سخن های اول به آن است در حد حضور و موجز بهره‌میزیم و سخن بزرگان دین و رهروان واقعی این مسیر نورانی را در اختیار شما عزیزان دانشگاهی قرار دهیم به امید آنکه بر ترویج از این انوار قدسیه بر قلب ما نیز بنماید و از برکات آن بهره مند شوید. حال بیان مطالب: حضور قلب در نماز و راه های نایل به آن:

یکی از مهم‌ترین ادب قلبیه که شاید بسیاری از ادب، مقدمه آن باشد و عبادت بدون آن را روح و روانی نیست و خود، کلید فلفل کمالات و باب الانوار سعادت‌هاست و در احادیث شریفه از کمتر چیزی این قدر سخن به میان آمده است و به کثرت ادبی این قدر اهمیت داده شده، حضور قلب است. عبادت و مناسک و اذکار وقتی نتیجه کامله دارد که از صورت ظاهری به صورت باطنی

سؤال اول: اولین و دومین درجه رویبت که در نتیجه عودیت حاصل شده و در فرمایش امام صادق(ع) کجایم می شود به ترتیب کدامند؟

- ۱- تسلط انسان بر نفس خود- افزایش قدرت تمرکز ذهن و حضور قلب
- ۲- افزایش رزق و روزی- تسلط انسان بر نفس خود
- ۳- افزایش قدرت تمرکز ذهن- حضور قلب
- ۴- افزایش رزق و روزی- حضور قلب

قلبی درآید و دل انسان صورت عودیت به خود گیرد و از خودسری و سرکشی بیرون آید، یکی از اسرار و فواید عبادت‌ها، آن است که اراده نفس انسان را قوی می کند تا بتواند بر طبیعت چیره شود و قوای طبیعت، تحت قدرت و سلطنت نفس گردد و اراده نفس سلطنتی، بر ملک بدن نافذ گردد به طوری که قول چون ملائکه الهی نسبت به حق تعالی شوند و فراموشی آن نکنند و به آنچه فرمان الهی است عمل نمایند و لذا یکی از اسرار عبادت و فواید مهم آن که همه مقدمه آن می باشد این است که جمیع مملکت باطن و ظاهر انسان تحت اراده الهی و گوش به فرمان آن می شود و همگی سربازان و ملوک الهی به شمار می آیند و این یکی از مراتب پایین خفای قوا و اراده انسان در اراده حق تعالی به شمار می آید که مقدمه ای می شود برای نتایج بزرگ به گونه ای که انسان طبیعی، رنگ الهی به خود می گیرد و جنود ابلیس بکسره شکست می خورند و نتیجه این تسلیم اراده به حق تعالی،

مثال: ۹۴۳۰۱۴ داود نعمتی دانشکده ستاری و امامی

تحقیق این فرمایشی امام صادق(ع) است که فرمود: "عبودیت جوهره، کنهها الربوبیه". خلاصه معنای این حدیث این است که اولین درجه رویبت و عبودیت آن است که در نتیجه عبودیت پیدا می شود این است که انسان مالک نفس خودش می شود و بر آن تسلط می یابد. دیگر زمام اختیارمان دست خودمان خواهد بود. اختیار دامن مان، شکیمان، زبلمان، چشممان، گوشمان، نشنمان، پاملمان، قضیمان را خواهیم داشت. دیگر گوش به هر سخنی نخواهیم داد و بی عفتی، شکم پرستی، فریبت، نگاه نلوراست خواهیم کرد؟ اصلاً تا مالک نفس خودمان نشایم (با می توایم سلطمان بشویم؟)

سلطمان باید مالک نفس خودش باشد. دومین درجه رویبت و عبودیت گذاری که در نتیجه عبودیت حاصل می شود این است که مالک خاطرات نفس خودمان خواهیم شد. یعنی قدرت تمرکز ذهن و حضور قلب افزایش می یابد مگر در حدیث نداریم که فرمود: نماز بدون حضور قلب، قبول نیست، یعنی رشد افزین نیست، ما را جای نمی رسد و خاصیتی ندارد، فقط رفع تکلیف است. در نماز مرغ فکر و خیالمان همه جا سر می کند یک وقت به خود می آیم که گفته ایم السلام علیکم ورحمه ا- ویرکات از پس هم زیاد نماز خوانده ایم قهراً عادت شده است. اشتباه نمی کنیم و بجز خودکار از آنه گیر تا السلام علیکم می رویم و تمام می کنیم بدون اینکه هیچ فوایدی بگویند نشانی است. خیر، شدنی است. اگر گوشش کنیم که در راه عبودیت قدم برداریم و اما می توایم نمازی بخوانیم که اگر پنج دقیقه طول بکشد در تمام این مدت پنج دقیقه، فقط متوجه خدا باشیم و تا جایی پیش برویم که مانند بعضی از اولیا خدا از اول حد تا صبیح بگذرد عبادت کنیم و دشمنان به هیچ چیز خدای از خدا التفات پیدا نکند. آنچنان غرق در عبادت بشویم که حتی اگر بیخ گوشمان داد و فریاد هم بکنند نشنویم و متوجه نشویم و تمرکز دشمنان را تا حد اعلا ارتقا دهیم، ممکن است بگویند ما که حضرت علی(ع) با امام سجاده(ع) نمی شویم که نمازهای آنگونه بخوانیم، استاد شهید مطهری می فرماید، بنده خودم در طول عمرم افرادی رانده ام - البته نه در آن حد و درجه - که برای من محسوس بود که از زمانی که شروع به نماز خواندن می کنند تا آخر نماز چنان غرق در ذکر خدا و یاد خدا می شوند که واقفاً متوجه اطراف خودشان نیستند. اگر انسان به اولین درجه رویبت که همان تسلط بر نفس

است ترسد چنین بماند که عبادت‌هایش مقبول درگاه الهی نیست. لذا تقوای الهی که همان قدرت تسلط نفس است طبق فرمایش حضرت علی(ع) یک خاصیتش این است که انسان را از محرمات الهی نگهداری می کند و خاصیت دیگرش این است که خوف خدا را در دل انسان جایگزین می کند. لذا مثلاً عبادت روزه را انجام می دهیم تا به قول قرآن به مالکة تقوا مثل شویم. پس به قدرت تسلط بر نفس برسیم. قرآن کریم می فرماید: «ای اهل ایمان از نماز و صبر - که به روزه تفسیر شده است - کمک بگیرید» (بقره- ۱۵۲) تعبیر بسیار عجیبی است. به ما می گویند از نماز استمداد کن. از روزه استمداد کن. حتی تو نمی دانی که این نماز و روزه چه منابع نیرویی هستند.

خواسته آمد شما را به این منابع نیرو عبادت کنند. برای اینکه بر نفس و روح خودتان تسلط بشوید نماز بخوانید و روزه بگیرید. لذا محال است انسان عبادت‌های را درست انجام بدهد ولی به خدا نزدیک نشود. بر بصیرت و ایمان و روشنایی اش افزوده نگردد لذا برتیا عبادت می کنیم برای اینکه همیشه پادمان باشد که بنده هستیم و عبادی داریم و چون بنده هستیم پس وفاهایی داریم و قانون عادلانه خدایی، در دنیا وجود دارد که باید به این قانون عمل شود. وقتی این تذکر و تلقین در روح انسان وجود داشت جلو معصیت و گناه او را می گیرد. می خواهد ظلم کند نماز جلو

سؤال دوم: اینکه در حدیث داریم "نماز بدون حضور قلب قبول نیست" یعنی چه؟

- ۱- یعنی بی‌توجهی
- ۲- یعنی بی‌توجهی و بی‌توجهی به آنچه در نماز می‌خواندیم
- ۳- یعنی بی‌توجهی به طهارت نماز و طهارت نماز
- ۴- یعنی بی‌توجهی به اینکه نماز را در چه زمانی و در چه مکانی می‌خوانیم
- ۵- یعنی بی‌توجهی به اینکه نماز را در چه زمانی و در چه مکانی می‌خوانیم

چشمش مجسم می شود و می گوید: تو که اعلام عبودیت کردی تو که گفتی من رها نمی‌شوم پس چرا می خواهی ظلم کنی؟ لذا عبادت، واجب شده است تا چنین نیرویی در روح انسان ایجاد بشود و در اثر این نیرو که تجدید عهد با ایمان است دائماً اینجاست تجدید گردد و این ایمان، مانع گناه کردن بشود. درجات بالاتری هم برای رویبت وجود دارد که در سایه عبودیت حاصل می شود به این صورت که یک انسان مستجاب الدعوه - لاقول دربارہ خودتان - می شویم. می گویند روحان را از بدنتان بی نیاز و